

adviesrapport

Quickscan voormalige Woldschool Steenwijkerwold

Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving

Opdrachtgever

Gemeente Steenwijkerland

Status

Concept

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan voormalige Woldschool Steenwijkerwold

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving

Projectcode	Datum	Status
24-181	27 mei 2024	Concept

Auteur(s)

D. Doldersum & M. Jans

Modellering & GIS

D.Doldersum

Tweede lezer

I. Veeman

Opdrachtgever

Gemeente Steenwijkerland

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Doldersum, D. & Jans, M. (2024). Quickscan voormalige Woldschool Steenwijkerwold. Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving. Rapport 24-181. Ecogroen bv

Inhoud

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding en doelstelling	6
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	6
1.2.1 Huidige situatie	6
1.2.2 Voorgenomen ontwikkeling	8
1.3 Leeswijzer	8
2. Wettelijk kader en methode	9
2.1 Omgevingswet	9
2.2 Onderzoeksmethode	9
2.2.1 Bureaustudie	9
2.2.2 Quicksan veldbezoek	9
2.2.3 Toets Flora en fauna-activiteit	10
2.2.4 Toets Natura 2000-activiteit	10
2.2.5 Toets Natuurnetwerk Nederland	10
3. Soortbescherming	11
3.1 Flora	11
3.2 Zoogdieren	11
3.2.1 Vleermuizen	11
3.2.2 Egel	13
3.2.3 Kleine marterachtigen	14
3.2.4 Steenmarter	15
3.2.5 Overige zoogdieren	15
3.3 Vogels	15
3.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten	15
3.3.2 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	16
3.4 Amfibieën	16
3.5 Overige soortgroepen	16
3.6 Specifieke zorgplicht	17
4. Gebiedsbescherming	18
4.1 Natura 2000-gebieden	18
4.1.1 Algemeen	18
4.1.2 Stikstofdepositie	19
4.1.3 Specifieke zorgplicht Natura 2000	19
4.2 Natuurnetwerk Nederland	19
Geraadpleegde bronnen	20

Bijlagen

Bijlage 1 - Natuur in de Omgevingswet: Wettelijk kader

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

De gemeente Steenwijkerland heeft het voornemen om de voormalige Woldschool, gelegen aan de Holthinghe Campweg 1 te Steenwijkerwold, te koop aan te bieden als woningbouwlocatie. Daarvoor moet de school gesloopt worden. De bomen op het terrein blijven behouden. De gemeente wil inzicht krijgen in eventueel aanwezige natuurwaarden om potentiële ontwikkelaars te voorzien van richtlijnen voor eventuele vervolgstappen. In deze quickscan zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland.

Soortbescherming

- Binnen het plangebied is één boom aanwezig met een loszittende schors die geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Omdat de boom behouden blijft, gaat deze (potentiële) verblijfplaats van vleermuizen niet verloren. In het voormalige schoolgebouw zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Door het slopen van de school gaan deze (potentiële) verblijfplaatsen verloren. Er is geen sprake van aantasting van essentiële vliegroutes en onmisbaar foerageergebied van vleermuizen.
- In het plangebied is geschikt leefgebied met verblijfplaatsen aangetroffen van egel. Dit (essentiële) leefgebied van egel gaat bij het plan verloren.
- In en in de directe nabijheid het plangebied zijn geen (potentiële) nesten en (onmisbaar) foerageergebied van vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. In en rondom het plangebied is wel broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten, zoals zanglijster, houtduif en merel.
- De werkzaamheden leiden niet tot verlies of verstoring van groei-, nest- en/of verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van flora, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden, uitgezonderd soorten waarvoor een vrijstelling van vergunningplicht geldt in de provincie Overijssel. Wel geldt de specifieke zorgplicht voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

- Het plangebied ligt buiten de Natura 2000-begrenzing. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is de Weerribben, op 3,7 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege deze afstand worden directe nadelige gevolgen uitgesloten. Alleen indirecte nadelige gevolgen door stikstofdepositie (verzuring en/of vermisting) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, gezien de reikwijdte van stikstofdepositie.
- Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het meest nabij gelegen NNN-gebied ligt op 1,3 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege de

tussenliggende afstand zijn directe effecten op het NNN, zoals oppervlakteverlies, op voorhand uitgesloten.

Advies en vervolgstappen

- Op basis van voorliggend quickscan onderzoek is het niet mogelijk om te bepalen of het onderdeel flora-en fauna en Natura 2000 van de Omgevingswet de wijziging van de bestemming in de weg staan. Hiervoor is het eerst nodig onderstaande adviezen op te volgen.
- Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing. Indien verblijfplaatsen worden aangetroffen, is een omgevingsvergunning nodig. Het nader onderzoek moet uitwijzen of er uitzicht is op het verkrijgen van de vergunning.
- Om verstoring van (potentiële) verblijfplaatsen in de boom te voorkomen, dient de boom niet geblokkeerd te worden en mag er geen verlichting op de boom gericht worden.
- Daarnaast moet verstoring van de (potentiële) verblijfplaats in de boom voorkomen worden door de boom niet te blokkeren en geen licht op de boom te richten.
- Voor egel is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. Voor egel is er uitzicht op vergunning.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels beschadigen moeten altijd voorkomen worden. Dit is voor de te verwachten soorten mogelijk door de werkzaamheden uit te voeren tussen half oktober en half februari. Wanneer werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd, adviseren we om een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan dienen de werkzaamheden ter plekke te worden uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen. Vervolgstappen voor vogels zijn niet aan de orde, mits rekening gehouden wordt met het broedseizoen.
- De specifieke zorgplicht ten aanzien van soorten is altijd van toepassing. In paragraaf 3.6 zijn voorzorgsmaatregelen genoemd. Indien volgens deze voorzorgsmaatregelen wordt gewerkt én dit wordt vastgelegd in een logboek (of ecologisch werkprotocol) kan worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht wordt gewerkt.
- Significant negatieve effecten gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van omliggende Natura 2000-gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten voor het onderwerp stikstofdepositie. Daarvoor moet een stikstofberekening met AERIUS Calculator worden uitgevoerd.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Steenwijkerland heeft het voornemen om de voormalige Woldschool, gelegen aan de Holthinghe Campweg 1, te koop aan te bieden als woningbouwlocatie. De gemeente wil inzicht krijgen in eventueel aanwezige natuurwaarden om potentiële ontwikkelaars te voorzien van richtlijnen voor eventuele vervolgstappen. Daarnaast stelt de gemeente een aantal eisen en wensen aan de ontwikkeling van de locatie. Voor het plan moet de bestemming van de grond worden aangepast naar woningbouw. De gemeente Steenwijkerland heeft Ecogroen verzocht een natuurwaardenonderzoek uit te voeren dat getoetst wordt aan het natuurbeschermingsrecht. In deze quickscan zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft de voormalige Woldschool in Steenwijkerwold (zie figuur 1.1). Het plangebied bevindt zich aan de rand van de woonwijk. Ten noorden van het plangebied zijn ook een aantal bomen en struiken aanwezig en ten noordoosten bevindt zich een intensief gemaaid grasland.

Het plangebied bestaat uit het voormalige Woldschool gebouw met rondom aanwezige bomen, gazon en struiken (zie figuur 1.2 en 1.3 voor een impressie). Op de grens van het gebied bevindt zich een hekwerk. Op verschillende plekken staat een heg net binnen of net buiten het hekwerk. Binnen het plangebied is een deel van het terrein bestraat. Momenteel dient de Woldschool als woning (anti-kraak) voor enkele bewoners, waarbij de bestrating dient als parkeerplaats. De school uit 1956 betreft een één laags gebouw met plat dak. Eén muur heeft een spouw en open stootvoegen. Op verschillende plekken in het gebouw zitten kieren en open ruimtes achter regenpijpen en daklijsten. In en rondom het plangebied bevindt zich geen oppervlaktewater.

Figuur 1.1 Locatie plangebied in Steenwijkerwold. Bron ondergrond: topoRD/ESRI.

Figuur 1.2 Impressie plangebied.

Figuur 1.3 Impressie plangebied.

1.2.2 Voorgenomen ontwikkeling

In de toekomst wil de gemeente Steenwijkerland het terrein van de Woldschool verkopen aan potentiële ontwikkelaars, met woningbouw als doel. Hiervoor moet alle bebouwing gesloopt worden. Daarnaast verdwijnen het gazon, de bestrating en de struiken. Het is een vereiste van de gemeente dat de bomen binnen het plangebied behouden blijven.

1.3 Leeswijzer

Het juridische kader waarbinnen de quickscan natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Vervolgens wordt beschreven of er beschermde soorten (hoofdstuk 3) en of er beschermde gebieden (hoofdstuk 4) voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedssfeer van het initiatief. Hierbij is aangegeven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om schadelijke handelingen te voorkomen, of een vergunningplicht van toepassing is en of vervolgonderzoek nodig is om kennisleemten op te vullen.

2. Wettelijk kader en methode

2.1 Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet (Ow) in werking getreden. Een groot deel van de regels over de fysieke leefomgeving is hiermee gebundeld in één wet. De Omgevingswet bestaat, naast de Omgevingswet zelf, uit vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en één ministeriële regeling. De Omgevingswet regelt onder meer de bescherming van flora en fauna, Natura 2000-gebieden, houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

In dit rapport wordt ingegaan op de onderdelen flora en fauna, Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland. Houtopstanden zijn niet aan de orde, aangezien er geen bomen worden gekapt. Voor het plan moet de bestemming van de grond worden aangepast naar woningbouw. Bijlage 1 bevat een samenvatting van relevante wetteksten.

2.2 Onderzoeksmethode

2.2.1 Bureaustudie

Om een beeld te krijgen van aanwezige natuurwaarden in en in de omgeving van het plangebied is gestart met een bureaustudie. Hierbij zijn onder andere bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Bij het raadplegen van de NDFF is een zoekgebied van ruim vijf kilometer rondom het plangebied aangehouden en zijn waarnemingen van de afgelopen tien jaar geraadpleegd. Daarnaast is de Informatiekaart Natuur (IKN) van BIJ12 geraadpleegd om een beeld te krijgen van de ligging van nationaal en provinciaal beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

2.2.2 Quickscan veldbezoek

De verzamelde informatie uit de bureaustudie vormt de basis voor het veldbezoek dat op 24 april 2024 (bewolkt, perioden met regen, matige wind, 8°C) is uitgevoerd door een ecooloog van Eco-groen. Tijdens het veldbezoek zijn het plangebied en directe omgeving (zone circa 50 meter rondom het plangebied) onderzocht, waarbij aandacht is besteed aan (biotoop van) beschermde soorten. Naast een beoordeling van de aanwezige biotopen is onder andere gelet op aanwijzingen voor (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde vogels en verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw en holtes van bomen.

2.2.3 Toets Flora en fauna-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldonderzoek is beoordeeld of er beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedssfeer van het plan. Vervolgens is bepaald of er schadelijke handelingen kunnen optreden als gevolg van het plan op beschermde soorten en/of hun leefgebied. Tot slot is beoordeeld of er vervolgstappen nodig zijn, zoals het nemen van mitigerende maatregelen of vervolgonderzoek.

2.2.4 Toets Natura 2000-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of het plan kan leiden tot (significant) nadelige gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Er is gestart met het bepalen van de (mogelijke) negatieve effecten die kunnen optreden als gevolg van het plan. Vervolgens is beoordeeld of negatieve gevolgen te verwachten zijn voor instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, en zo ja, of deze significant (kunnen) zijn. Als er mogelijk sprake is van significant nadelige gevolgen is er advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

2.2.5 Toets Natuurnetwerk Nederland

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of er door het plan effecten kunnen optreden op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland. Indien dit het geval is, is er een advies opgenomen over de te nemen vervolgstappen.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

In het plangebied zijn alleen enkele struiken en kort gemaaid gras aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen plantensoorten aangetroffen waarvoor een vergunningplicht geldt. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Omgevingswet niet aan de orde. Wel is de specifieke zorgplicht van toepassing (zie paragraaf 3.6).

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van foeragerende en langs vliegende individuen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF, 2024).

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bijvoorbeeld bomen, huizen en kelders. Dit kunnen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, baltslocaties, paarverblijven en winterverblijven zijn. Het verstoren, beschadigen, vernietigen of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken vaak jarenlang dezelfde structuren om zich te oriënteren tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Als alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'essentieel' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water, zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen heeft binnen de Omgevingswet echter geen juridische bescherming, tenzij het essentieel is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich voornamelijk in gebouwen en/of bomen. In het plangebied is één Linde aanwezig met een loszittende schors die kan dienen als verblijfsplaats voor (boombewonende) vleermuizen (zie figuur 3.1). De boom blijft behouden, waardoor er geen vervolgstappen nodig zijn voor de boom. Wel dient de boom vrijgehouden te worden van (licht) verstoring en mogen de openingen niet geblokkeerd worden.

Figuur 3.1 Loszittende schors van een Linde in het plangebied. Achter de schors kunnen vleermuizen verblijven.

In het voormalige schoolgebouw zijn enkele stootvoegen, open ruimtes en kieren gevonden (zie figuur 3.2) die kunnen dienen als verblijfplaats voor (gebouwbewonende) vleermuizen. Het gebouw is geschikt voor gewone en ruige dwergvleermuis. Daarnaast is het gebouw ook (in beperkte mate) geschikt voor laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis. De sloopwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring, aantasting of verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar de verblijfplaatsen van vleermuizen is nodig om te bepalen welke functie(s) het gebouw heeft voor vleermuizen.

Figuur 3.2 Potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in de voormalige Woldschool: open stootvoegen (boven) en kieren bij regenpijpen en daklijsten (onder).

Voor het verlenen van een vergunning voor vleermuizen is vooral de (on)mogelijkheid om bewezen effectieve voorzieningen aan te brengen bepalend voor het al dan niet verlenen van de vergunning. Of geschikte alternatieve voorzieningen gerealiseerd kunnen worden, is afhankelijk van de vleermuissoort en het type verblijfplaats. Wanneer bijvoorbeeld kraamkolonies of grote aantallen laatvlieger of meervleermuis worden aangetroffen, kan waarschijnlijk geen vergunning worden verleend, omdat er geen goed werkende alternatieve verblijfplaatsen te realiseren zijn. Of dergelijke kwetsbare vleermuissoorten aan- of afwezig zijn, kan enkel middels aanvullend vleermuisonderzoek bepaald worden.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het aanwezige groen en de bebouwing binnen het plangebied worden mogelijk gebruikt als (onderdeel van) vliegroute en/of foerageergebied door vleermuizen. In de omgeving van het plangebied zijn diverse alternatieve vliegroutes en foerageergebieden beschikbaar. Er is daarom geen sprake van essentiële vliegroutes of foerageergebieden. Door bouwverlichting 's nachts uit te laten, is verstoring van vleermuizen ook uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen niet aan de orde.

3.2.2 Egel

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van egel (NDFF, 2024). De egel komt bijna in alle landschappen voor. Met name tuinen, bosranden, struweel en loofbos zijn goede leefgebieden. Egels zijn nachtactief en overdag slapen ze in en moeilijk te vinden nest van bladeren, mos of ander materiaal dat zich vaak onder (braam)struiken of takkenbossen bevindt. In het plangebied is geschikt leefgebied inclusief verblijfplaatsen van egel aanwezig in de vorm van struweel en struiken (zie figuur 3.3). Daarnaast kan het grasveld gebruikt worden als foerageergebied. Het grasveld is geen essentieel leefgebied, aangezien er voldoende alternatieve foerageergebieden in de omgeving aanwezig zijn in de vorm van tuinen, grasveldjes en struiken. Zo is ten noorden van het plangebied een stuk dicht struweel aanwezig welke ook geschikt is als leefgebied voor egel (zie figuur 3.3).

Conform het huidige beleid van provincie Overijssel (Veldman *et al.*, 2021) omtrent egel mag worden aangenomen dat egel het struweel en de struiken in het plangebied gebruikt als verblijfplaats. Door het verwijderen van (delen van) het struweel en de struiken, gaan mogelijk vaste voortplantings- en verblijfplaatsen van egel verloren.

Figuur 3.3 Leefgebied van egel in (de buurt van) het plangebied met in groen essentieel leefgebied met verblijfplaatsen en in geel niet-essentieel foerageergebied.

Vergunning voor egel wordt bij vrijwel alle aanvragen verleend, waarbij de (on)mogelijkheid om bewezen effectieve voorzieningen aan te brengen bepalend is voor het al dan niet verlenen van de vergunning. Onderstaande criteria dienen te worden gehanteerd:

- In voorliggende situatie kan de functionaliteit van de leefomgeving gegarandeerd worden door het realiseren van nieuw leefgebied met verblijfplaatsen voor egel in bijvoorbeeld het struweel ten noorden van het plangebied en egels tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden te ontzien door vegetatie met mogelijke verblijfplaatsen buiten de kwetsbare periodes ongeschikt te maken voor egel of onder ecologische begeleiding te verwijderen.
- Het belang van het verwijderen van vegetatie met mogelijke verblijfplaatsen van egel kan worden onderbouwd met het volgende belang: 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied'.
- Het ontbreken van alternatieven kan onderbouwd worden door aan te geven dat het omvormen van het gebouw tot woningen en het verwijderen van de vegetatie locatie gebonden is.

Bij naleving van de criteria kan de vergunning worden verleend.

3.2.3 **Kleine marterachtigen**

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van bunzing, hermelijn en wezel bekend (NDFF, 2024). Het voorkeursbiotoop van bovengenoemde soorten bestaat uit kleinschalig en struikrijk landschap met veel (lijnvormige) landschapselementen, zoals houtwallen, sloten, bosjes en heggen. Tijdens de quickscan zijn geen exemplaren of sporen van bunzing, hermelijn en wezel aangetroffen. Binnen het plangebied worden door de beperkte beschutting en de beperkte hoeveelheid groen/foerageergebied ook geen (verblijfplaatsen van) kleine marterachtigen verwacht. Vervolgacties voor kleine marterachtigen zijn niet aan de orde.

3.2.4 **Steenmarter**

In het plangebied is een waarneming van een langslopende steenmarter bekend (NDFF, 2024). Het voorkeursbiotoop van de steenmarter bestaat uit steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Binnen het plangebied zijn geen zodanig ruime kieren geconstateerd die kunnen dienen voor steenmarter. Vervolgstappen voor de steenmarter zijn daarom niet aan de orde.

3.2.5 **Overige zoogdieren**

Op basis van habitateisen, terreinkenmerken, het veldbezoek en verspreidingsgegevens worden verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling (zoals eekhoorn) uitgesloten.

In (de directe omgeving van) het plangebied is in beperkte mate geschikt biotoop voor grondgebonden zoogdierensoorten met provinciale vrijstelling aanwezig. Bij het uitzicht op een vergunning kunnen exemplaren van grondgebonden zoogdieren geschaad worden. Voor deze soorten in de provincie Overijssel geldt een vrijstelling van het verbodsartikel voor het beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen en voor het vangen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van werkzaamheden te voorkomen (zie paragraaf 3.6).). Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht voor deze zoogdieren (zie paragraaf 3.6).).

3.3 **Vogels**

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie bijlage 1). Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt in provincie Overijssel verstaan: in functie zijnde nesten van de boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, oehoe, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, torenvalk, wespandief, zeearend, zwarte specht en zwarte wouw. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

3.3.1 **Vogels met jaarrond beschermde nesten**

In het plangebied en in de directe omgeving (<75 meter) zijn geen jaarrond beschermde nestlocaties van vogels bekend (NDFF, 2024) of aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het schoolgebouw is vanwege zijn platte dak ongeschikt als nestlocatie voor soorten als huismus en gierzwaluw. Ook andere vogels met jaarrond beschermd nest worden niet verwacht in het plangebied. Het nemen van vervolgstappen voor overige vogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

3.3.2 *Vogels zonder jaarrond beschermde nesten*

Door de aanwezigheid van bomen binnen het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor soorten als houtduif, merel en zanglijster. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is echter alleen verboden wanneer de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor de te verwachten soorten kan verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen.

In het kader van de Omgevingswet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen begin maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Vooral soorten als houtduif, merel en wilde eend kunnen tot laat in het jaar doorgaan met broeden en ook vroeg in het jaar starten met broeden. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half december worden opgestart wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te voeren. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de wettelijke kaders kunnen worden uitgevoerd.

Indien geen nesten in gebruik zijn ten tijde van de werkzaamheden, kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden uitgesloten. Vervolgstappen zijn voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten niet aan de orde, mits rekening wordt gehouden met het broedseizoen.

3.4 **Amfibieën**

Door de afwezigheid van oppervlaktewater wordt voortplanting van amfibieën binnen het plangebied uitgesloten. Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens wordt ook overwintering van de in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën zonder vrijstelling (zoals poelkikker en rugstreeppad) uitgesloten.

Wel is in (de omgeving van) het plangebied overwintering van algemene soorten amfibieën zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander te verwachten in (muizen)holen, strooisella's en onder struiken en hagen. Door werkzaamheden kunnen enkele van deze amfibieën en hun verblijfplaatsen geschaad worden. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van het verbodsartikel voor het beschadigen of vernielen van verblijfsplaatsen en voor het vangen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van werkzaamheden te voorkomen (zie paragraaf 3.6).). Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht voor deze amfibieën (zie paragraaf 3.6).).

3.5 **Overige soortgroepen**

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2024), worden in het plangebied geen beschermde ongewervelden weekdieren en vissen waarvoor een omgevingsvergunningplicht geldt verwacht. Vervolgstappen voor deze soortgroepen zijn niet aan de orde. Wel is (mogelijk) de specifieke zorgplicht van toepassing (zie paragraaf 3.6).

3.6 Specifieke zorgplicht

Vanuit de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor soorten. De specifieke zorgplicht schrijft voor dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen en beperkt moeten worden. Dit betekent dat er bij de uitvoering van het plan voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om invulling aan deze specifieke zorgplicht te geven (zie ook bijlage 1, kader B1.2). Er zijn aanwijzingen dat er soorten – waarvoor de specifieke zorgplicht geldt – kunnen voorkomen in het plangebied. Het betreft met name soorten uit de soortgroepen zoogdieren, vogels en amfibieën. De werkzaamheden kunnen gevolgen hebben voor (belangrijke leefgebieden van) die soorten (groeiplaatsen, nesten foerageerplaatsen, voortplantingsplaatsen, overwinteringsplaatsen, rustplaatsen en eieren).

Met onderstaande maatregelen wordt invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht voor soortbescherming. Geadviseerd wordt om maatregelen tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden vast te leggen in een ecologisch logboek. Met behulp van het logboek kan in geval van handhaving worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht wordt gewerkt.

- Effecten op (vaste verblijfplaatsen van) grondgebonden zoogdieren en amfibieën kunnen worden geminimaliseerd door de werkzaamheden uit te voeren tussen september en oktober – buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de meeste zoogdieren en amfibieën.
- Bij het verwijderen van struweel dient langzaam in één richting te worden gewerkt, zo mogelijk richting te handhaven groen, zodat eventueel nog aanwezige dieren de kans krijgen om te vluchten.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000-gebieden

4.1.1 Algemeen

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is de Weerribben, op 3,7 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur 4.1). Direct nadelige gevolgen, waaronder betreding en oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebieden van soorten, worden vanwege de afstand tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. Op basis van expert judgement worden indirecte (uitstralende) effecten eveneens uitgesloten, gezien de aard en omvang van het plan en de afstand tot habitattypen en leefgebieden van soorten. Alleen indirecte nadelige gevolgen door stikstofdepositie (verzuring en/of vermesting) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, gezien de reikwijdte van stikstofdepositie.

Figuur 4.1 De ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied Weerribben (lichtgroen). Kaart-ondergrond: PDOK)

4.1.2 **Stikstofdepositie**

Bepaalde werkzaamheden in het plangebied kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. Een teveel aan stikstof kan leiden tot verzuring en vermesting van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebied(en). Een zogenoemde stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS Calculator is nodig om te beoordelen of er vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig zijn.

4.1.3 **Specifieke zorgplicht Natura 2000**

Vanuit de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor Natura 2000 (zie ook bijlage 1, kader B1.3). De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten, maar ook voor activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, maar die niet significant zijn (zoals versturende of verslechterende gevolgen). Bij het huidige project zijn er, behalve door stikstof, geen nadelige gevolgen te verwachten, waardoor er geen maatregelen nodig zijn voor de specifieke zorgplicht in het kader van Natura 2000.

4.2 **Natuurnetwerk Nederland**

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het meest nabij gelegen NNN-gebied ligt op 1,3 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur 4.2). Vanwege de tussenliggende afstand zijn directe effecten op het NNN, zoals oppervlakteverlies, op voorhand uitgesloten. Provincie Overijssel hanteert geen externe werking. Het is echter mogelijk dat ook ontwikkelingen buiten het NNN van invloed zijn op het functioneren van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Dit zijn indirecte invloeden zoals verstoring. Vanwege tussenliggende infrastructuur worden negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN uitgesloten. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het NNN niet worden aangetast door de beoogde plannen. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van het NNN is niet aan de orde.

Figuur 4.2 Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (lichtgroen). Kaartondergrond: PDOK.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Veldman, J., Troost, C. & Klink, A. (2021). Brochure Soortenbescherming in Overijssel. Bunzing, egel, hermelijn en wezel. Provincie Overijssel.

Internet

NDFF (2024). Nationale databank flora en fauna. Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Laatste raadpleging mei 2024.

IKN (2024). Kaartviewer voor Natura 2000 en NNN (https://atlas.bij12.nl/WebView/index.html?viewer=ikn_pub). Laatste raadpleging april 2024.

Zoogdiervereniging (2024). Steenmarter. (<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>). Laatste raadpleging mei 2024.

Bijlagen

Bijlage 1

Natuur in de Omgevingswet: Wettelijk kader

Kader B1.1: Algemene zorgplicht

Algemene zorgplicht (Afd 1.3 Ow)

De Omgevingswet kent een algemene zorgplicht, uitgewerkt in de artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a van de Omgevingswet. Deze geeft aan dat eenieder (overheden, bedrijven en burgers) verantwoordelijk is voor een veilige en gezonde leefomgeving, door nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en ongedaan te maken. Het bevat ook een algemeen verbod op het verrichten van activiteiten die leiden tot aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. In principe geldt de algemene zorgplicht altijd, tenzij er een specifieke zorgplicht is uitgewerkt voor bepaalde activiteiten.

Kader B1.2: Flora en fauna

Specifieke zorgplicht flora en fauna

In het Besluit algemene leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor alle in het wild levende dieren en planten, met inbegrip van de relevante directe leefomgeving van soorten (foerageergebied, rustplaatsen). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten ('flora- en fauna-activiteit'), moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.27 lid 1 van het Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. In het tweede lid onder a is er met betrekking tot de reikwijdte van de zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat onderzoek wordt verricht naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I VR en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de VR;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V van de HR;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX van het Bal).

De kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten is dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan worden gevergd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Ook in art. 11.27, tweede lid, van het Bal wordt verwezen naar passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen. Een voorbeeld van een dergelijke maatregel is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten. In art. 11.27, tweede lid, onder b, van het Bal wordt aangegeven dat er moet worden 'vastgesteld' of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Om aantoonbaar aan de voorwaarden van de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het noodzakelijk dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een quickscan of nader onderzoek wordt vastgelegd.

Flora- en fauna-activiteit

Bij het uitvoeren van activiteiten in de leefomgeving moet op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet beoordeeld worden of sprake is van:

1. een flora- en fauna-activiteit en
2. of voor de gevolgen van een flora- en fauna-activiteit een omgevingsvergunningplicht geldt.

Een flora- en fauna-activiteit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 van het Besluit algemene leefomgeving (Bal) zijn de handelingen genoemd waarvoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit vereist is ten aanzien van de daarin genoemde beschermde dieren en planten in het wild. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 van het Bal), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 11.46 van het Bal.
- Andere soorten (artikel 11.54 van het Bal), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een omgevingsvergunning vereist kan zijn (bijlage IX van de HR).
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt (artikel 11.56 van het Bal).

Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een omgevingsvergunning aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

Voorafgaand aan het vaststellen van een plan moet in het geval van schadelijke handelingen zijn beoordeeld of er zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. Als aantoonbaar zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning kan het plan worden vastgesteld.

Kader B1.3: Natura 2000-gebieden**Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden**

In het Besluit algemene leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden (en bijzondere nationale natuurgebieden) (art. 11.6 van het Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6 lid 1 van het Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze mogelijke gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6 lid 2 onder d van het Bal), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6 lid 2 onder f van het Bal). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten maar ook voor activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, maar die niet significant zijn (zoals verstorende of verslechterende gevolgen).

Natura 2000-activiteit

De Omgevingswet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR).

Bij een plan moet beoordeeld worden of sprake is van een 'Natura 2000-activiteit'. Dat is een 'activiteit (het realiseren van een plan) die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of plannen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'. Of sprake is van een Natura-2000-activiteit wordt onderzocht in een voortoets. Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1 lid 1 van de Ow). De term 'Natura 2000-activiteit' geldt alleen voor plannen. Voor plannen is er een ander afwegingskader dat, hoewel vergelijkbaar met een Natura 2000-activiteit, elders in het stelsel Omgevingswet is verankerd. Een plan mag volgens art. 10.24 Bkl worden vastgesteld als uit

een passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.

Als er uit de voortoets naar voren komt dat de activiteit geen 'Natura 2000-activiteit' is, of als er sprake is van een vergunningsvrij geval, is er mogelijk nog wel sprake van een 'activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'. Hoewel voor deze type activiteit geen vergunningplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten van toepassing.

Kader B1.4: Houtopstanden

Specifieke zorgplicht houtopstanden

In het Besluit algemene leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor houtopstanden (art. 11.116 van het Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert waarbij een beschermde houtopstand wordt geveld en grond wordt herbeplant, moet nadelige gevolgen voor de natuurbescherming, het bosareaal en landschappelijke waarden zoveel mogelijk voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is moeten gevolgen worden beperkt of ongedaan gemaakt (art. 11.116 van het Bal).

Houtopstanden

Afdeling 11.3 van het Besluit algemene leefomgeving (Bal) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij het Bal beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, én die zich bevindt buiten de bebouwingscontour houtkap. De bebouwingscontour houtkap (art. 11.111 lid 2 van het Bal) is (door de gemeente) vastgelegd in een omgevingsplan (art. 5.165b van het Bkl). In bepaalde gevallen is er - ondanks dat aan genoemde voorwaarden voldaan wordt - alsnog geen sprake van een beschermde houtopstand, bijvoorbeeld wanneer deze zich bevindt op een erf of in een tuin (art. 11.111 lid 2 van het Bal). Voor het vellen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meldplicht (art. 11.126 van het Bal) en herplantplicht (art. 11.129 van het Bal). Het voornemen tot velling moet tijdig gemeld worden bij bevoegd gezag; waarbij de termijn bepaald wordt door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt (art. 11.113 van het Bal), soms is dat het Rijk (art. 11.114 onder a van het Bal). Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant (art. 11.129 van het Bal). Provinciale staten kunnen in de omgevingsverordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) geveld opstand stond.

Kader B1.5: Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en uitgewerkt in provinciale omgevingsverordeningen. In het Bkl staat dat bij omgevingsverordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen, waarbij tevens de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden worden vastgesteld. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van omgevingsplannen en planbesluiten. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een omgevingsplan gewijzigd moet worden dan wel een planbesluit wordt verleend, geldt een 'ja, mits'-afweging. Dit houdt kortweg in dat aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN alleen toegestaan is als deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in de omgevingsverordening en verankerd in de omgevingsplannen.